יום א', כ"ז בתשרי תשס"ו (30 באוקטובר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שבוע שמח ושבוע טוב!

אתמול, **כ"ו בתשרי** בשנת תרע"ג [1912], **יאנוש קורצ'אק פתח** לראשונה **את בית היתומים** ברחוב קרוכמלנה בוורשה.
תחילת מחזור חדש בקריאת התורה אתמול, בפרשת 'בראשית' מעוררת מחשבות באשר יסודותיו של העולם, כולל היסודות בחינוך הילד. כמה שורות על המחנך ה"בלתי-רגיל" הזה, ואז ... הפתעה:

=...**בהיותו בן 20 הנריק גולדשמיט** השתמש לראשונה בשם העט יאנוש קורצ'אק, כאשר השתתף בתחרות ספרותית. בשנת 1901 יצא לאור ספרו הראשון, "ילדי הרחוב". בשנים 1904-1898 למד קורצ'אק רפואה ועסק בכתיבה עיתונאית. עם סיום לימודיו נעשה רופא ילדים. בעת מלחמת רוסיה-יפן, בשנים 1905-1904 שירת כרופא צבאי. לאחר המלחמה חזר לעיסוקו כרופא ילדים בוורשה. בשנים 1908-1907 השתלם בברלין. כאשר חזר לוורשה עבד בבית חולים וטיפל בילדים, הדריך במחנה קיץ לילדים ממשפחות מצוקה. [כאמור] בשנת 1912 החל קורצ'אק לנהל בית יתומים ליתומים יהודיים בוורשה. הוא הקים שם ***מעין רפובליקה של ילדים עם שלטון עצמי משלהם***, הכולל בית נבחרים, בית משפט ועיתון. הרבה שנים לפני שנכתבה אמנה המתארת את הזכויות שיש לכל ילד בעולם, חיבר קורצ'אק אמנה המאגדת זכויות יסוד שיש לכל ילד בעולם. בין הזכויות: הזכות לאהבה, כבוד ותנאים אופטימלים לגדול ולהתפתח. הזכות לחיות את ההווה (ולא להיות נדחף לממש שאיפות עתידיות של אחרים), להיות נאמן לעצמך, לעשות שגיאות, להיכשל, לקבל יחס רציני, לזכות להערכה, לשאוף ולבקש ולשאול. הזכות לשמור סוד, לשקר / לרמות / או לגנוב **אבל רק פעם אחת**, לצפות שיכבדו את הרכוש שלך ולקבל חינוך. מותר להתנגד לקבל חינוך שנוגד את השקפת עולמך, למחות על חוסר צדק ולקבל משפט הוגן בבית משפט של ילדים. לכל ילד הזכות שיכבדו את הצער שלו, הזכות לתקשר עם אלוהיו והזכות למות בטרם עת.=
[http://he.wikipedia.org/wiki/% ...]

ראוי לציון כאן שלא מוזכרות בזה גם החובות של הילד. אולי אלה היו ברורות...
ועכשיו סיפור המפגש בין יאנוש קורצ'אק ו...בארט סימפסון!
[המאמר נכתב במסגרת עבודת הגמר ללימודי י"ב לפני שנה ע"י יובל בורשטיין]

מפגש בידיוני של שני גיבורי תרבות

האם היה בארט סימפסון, יתום עם הורים, מסתגל לבית היתומים שניהל קורצ'אק? ומה היה קורה לשניהם אם נקלעו לבית ספר המלמד על פי ערכי הדמוקרטיה?
זה שנים רבות שאני צופה בסדרה "משפחת סימפסון", וכל פעם אני מתפעלת מהעומק והחוכמה שמסתתרים מאחורי הצחוק. בארט סימפסון, בנה הבכור של משפחת סימפסון, דמות מצוירת של ילד-נער אמריקאי... בארט הוא תלמיד המבלה בעיקר בחדרו של המנהל. ידו בכל ויד כל בו, יש לו תווית של עושה צרות (troublemaker) והוא מתקשה בהישגים לימודיים (underachiever). התחושה היא שאף אחד לא מבין אותו...
[ההמשך, בע"ה, מחר] [http://www.itu.org.il/Index.asp?ArticleID=1950&CategoryID=572&Page=1]

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ראשון** בשבת
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל